

Helsinki

Helsinki josta voimme olla ylpeitä

Kaupunkistrategia 2025–2029

Julkaisija	Helsingin kaupunki
Suunnittelu ja taitto	Mainostoimisto KMG Turku
Paino	Grano
Kannen kuva	Ninni West. Tall Ships Races 2024, Pohjoisranta. © Helsingin kaupunki 2025

Helsingin kaupunkistrategia 2025–2029 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 27.8.2025.

Sisällys

Helsinki josta voimme olla ylpeitä	5
Strategiakuva	6
Strategian painopisteet	9
Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot.....	9
Helsingissä jokainen voi hyvin	13
Sujuva arki ja toimivat palvelut.....	18
Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys.....	22
Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua	27
Helsingiläiset lukuina	30
Toimintamme kivijalat.....	33
Talous.....	33
Ilmasto ja luonto	34
Kaupungin talous 2024	35
Toimintamenot	35
Kokonaistulot	35
Henkilöstö ja johtaminen	36
Turvallisuus ja varautuminen	37
Vaikuttamistyö ja kansainvälisyys	38
Koulutus Helsingissä 2024	39
Tapamme toimia.....	41
Työllisyys Helsingissä lukuina	43

Kuva: Vesa Laitinen

Helsinki josta voimme olla ylpeitä

Helsinki tarjoaa edellytykset parhaalle mahdolliselle kaupunkilaiselämälle. Meillä on laadukkaat palvelut, elävä kaupunkikulttuuri, ihmisen kokoinen mittakaava ja kaupungin rytmi, jossa arki sujuu. Työpaikat, korkea-koulut, tapahtumat, elämykset, kaupunkiluonto, merellisyys ja urbaani syke kietoutuvat toisiinsa ainutlaatuisella tavalla.

Helsinki on kansainvälinen, rohkea ja vastaanottava. Kaupunki, jossa jokaisen on hyvä kasvaa ja toteuttaa itseään. Kaupunki, jossa jokainen löytää yhteisön - kuuluu joukkoon. Kaupunki, jossa voi elää oman näköistään, merkityksellistä elämää.

Helsinki on nykyisiä ja tulevia kaupunkilaisia varten. Tavoitteenamme on rakentaa kaupunkia, joka ei vain kasva, vaan kehittyy kestävästi ja vastuullisesti. Helsingissä jokaisen tulee voida taustastaan ja lähtökohdistaan riippumatta rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan.

Ammennamme vahvuuksistamme ja katsoimme rohkeasti uuteen. Kaupunkimme tarvitsee lisää elämää, elinvoimaa ja kasvua. Helsingin menestys ratkaisee Suomen menestyksen.

Kaiken uuden ja innostavan keskellä elämme maailmassa, joka on täynnä monimutkaisia ongelmia. Asioita, jotka eivät kunnioita rajoja tai tottele käskyjä. Sotia, lämpenevää ilmastoa, luontokatoa. Segregaatiota ja osattomuutta. Näiden asioiden seuraukset näkyvät

kaupungeissa, mutta kaupungeilla on myös mahdollisuus vaikuttaa ja varautua niihin.

Meidän on ehkäistävä asuinalueidemme eriytymistä ja varmistettava, että jokainen helsinkiläinen pysyy mukana. Tehtävä yhä enemmän ilmastomuutoksen torjumiseksi ja luontokadon hillitsemiseksi. Kannettava vastuu taloutemme kestävydestä. Huolehdittava turvallisuudesta ja varautumisesta.

Tämä strategia on eletävä todeksi yhdessä. Onnistuminen vaatii mukaan kaupunkilaiset ja kaupunkilaisten yhteisöt. Mahdollisuus ryhtyä toimeen ei katso julkisen ja yksityisen rajaa.

Kaupunki ei voi myöskään onnistua ilman sitoutunutta ja motivoitunutta henkilöstöä. Helsingin on oltava julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja.

Ennen kaikkea asenne ratkaisee: olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Välitämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen vaatii selkeän suunnan ja yhteistyötä. Tämä kaupunkistrategia on kutsu tulla mukaan rakentamaan Helsinkiä, josta voimme olla ylpeitä.

Daniel Sazonov
Helsingin pormestari

Kuva: Sakari Röyskö

Strategian painopisteet

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

Haluamme, että jokainen helsinkiläinen voi tuntea ylpeyttä omasta asuinalueestaan. Hyvässä naapurustossa yhdistyvät toimiva arki, saavutettavat palvelut ja viihtyisä elinympäristö. Jokaisen naapuruston tulee olla vetovoimainen, vihreä ja vireä. Toimivat naapurustot houkuttelevat aktiiviseen elämäntapaan ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen. Ihmiselämä ei asetu hallinnonalan silloihin tai noudata yksityisen ja julkisen rajaa. Varmistamme, että jokaisessa naapurustossa on viihtyisää ja sieltä löytyvät niin kaupungin kuin yritysten tärkeät lähipalvelut.

Helsinki varmistaa, että peruspalvelut, kuten lähellä sijaitseva laadukas päiväkotiki, hyvä peruskoulu, nuorisopalvelut, omalääkäri, neuvola sekä houkuttelevat kulttuurin, liikunnan ja muut vapaa-ajan mahdollisuudet löytyvät saavutettavan matkan päästä. Uusien kaupunginosien rakentamisessa kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että kaupungin palvelut rakentuvat samassa tahdissa kaupunginosan kanssa.

Mahdollistamme ruohonjuuritason kaupunkikulttuuria ja kaupunkilaisten omaehtoista kaupunkitilan käyttöä. Varmistamme kulttuuritarjonnan alueellisen kattavuuden ja monimuotoisuuden. Kulttuuri rakentaa asuinalueiden identiteettiä, luonnetta ja yhteisöllisyyttä. Vahvistamme alueiden omaleimaisuutta lisäämällä taidetta julkisissa tiloissa. Jatkamme taiteen prosenttiperaatetta uusilla alueilla ja kaupunkiuudistus-

alueilla. Kaksinkertaistamme julkisen taiteen määrärahan, joka kohdentuu niille alueille, joilla prosenttiperaate ei ole käytössä. Tämä mahdollistaa muun muassa muraalien lisäämisen kaupunkikuvaan. Mahdollistamme taiteen ja kulttuurin tekijöille sekä laajemmin kolmannelle sektorille eri alueiden elinvoimaa lisäävän tilojen väliaikaiskäytön. Tämä luo potentiaalia myös uusiin pidempiaikaisiin avauksiin. Selvitämme rahastomallin sopivuutta myös kulttuurikentälle helpottamaan alan toimijoiden mahdollisuuksia saada käyttöönsä sopivat tilat.

Välitämme Helsingin jokaisessa naapurustossa yleisten alueiden kunnosta. Alueiden kunnolla on suora vaikutus siihen, kuinka hyvänä, turvallisena ja viihtyisenä asuinalue koetaan. Tehostamme ja nostamme laatutasoa katujen, puistojen, aukoiden ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidossa. Sitoutamme kaupunkilaisia, taloyhtiöitä, kiinteistönomistajia, tapahtumajärjestäjiä sekä yrityksiä puhtaanapidon ja siisteyden parantamiseen.

Jokaisella helsinkiläisellä, kaupunginosasta riippumatta, tulee olla sujuva pääsy lähiluonnon äärelle. Huolehdimme, että kaupungin viheralueet ovat kunnossa. Lisäämme viherpintaa kaupunkirakenteessa, kuten katujen varsilla, aukioilla ja muissa julkisissa ulkotiloissa. Varmistamme, että uusillakin alueilla on puistoja ja puistikoita.

Ulotamme jatkossakin kaupungin ulkoliikuntapaikkaverkoston kattamaan tasaisesti kaupungin eri osat. Huolehdimme lenkkipolkujen, kuntoportaiden, pelikenttien, koirapuistojen ja ulkokuntosalien kunnossapidosta. Varmistamme, että ulkoliikuntatarjonta palvelee monipuolisesti erilaisia helsinkiläisiä.

Kaupunginosat ja naapurustot ovat tärkeitä omaleimaisia paikallisia yhteisöjä. Tuemme paikallisia lähiyhteisöjä ja varmistamme, että paikallisen yhteisön ääni tulee kuulluksi oman alueen kehityksessä. Helsinki on asukaidensa kaupunki. Käytämme monipuolisia keinoja kuullaksemme asukkaiden kokemuksia, toiveita ja näkökulmia. Pyrimme kehittämään osallisuutta niin, että tavoitamme eri ikäisiä ja taustaisia helsinkiläisiä. Jatkamme ja kehitämme osallistuvaa budjetointia, laajennamme asukaspaneelien hyödyntämistä ja jatkamme yhteisöalatoimintaa.

Helsingin vahvuus on sen laaja ja osaava järjestöjen, yhdistysten, urheiluseurojen ja vapaaehtoisten kenttä. Helsingin kaupunki on aktiivinen yhteistyökumppani järjestöille ja yhdistyksille. Lisäämme järjestöjen ja yhdistysten toimintamahdollisuuksia avaamalla kaupungin tiloja kolmannen sektorin toimijoiden käyttöön.

Suunnittelemme yhdessä lähiyhteisöjen kanssa konkreettisia tapoja, joilla yhteisöt voivat vahvistaa ihmisten omaa toimijuutta, halua rakentaa vastavuoroisia yhteyksiä sekä toimia oman lähiyhteisönsä hyväksi. Edistämme toiminnallamme erilaisten ja eri taustaisten yhteisöjen kiinnittymistä osaksi Helsinkiä ja helsinkiläisyyttä.

Helsinki on lasten kaupunki. Jatkamme Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallia. Helsinki toimeenpanee osaltaan kansallista lapsistrategiaa. Helsinki varmistaa lapsivaikutusten arvioinnin toimeenpanon koko kaupungissa. Edistämme iloista ja turvallista kaupunkia lapsille.

Toteutamme uusia vetovoimaisia teemaleikkipuistoja. Yksi pääkohteista sijoittuu kaupunkiuudistusalueille. Leikkipuistojen kesäruokailut ja kahluualtaat, samoin kuin perhe- ja liikuntahulinoiden kaltainen toiminta luovat mahdollisuuksia lapsille ja perheille liikkumiseen ja iloon.

Tunnistamme taiteen ja kulttuurin merkityksen lasten ja nuorten hyvinvoinnille, kasvulle ja sivistykselle. Varmistamme lasten ja nuorten tasa-arvoisen pääsyn taiteen ja kulttuurin äärelle. Helsingissä lapsille tarjottava kulttuuritoiminta syntyy tiiviissä yhteistyössä Helsingin monipuolisen kulttuurikentän kanssa. Vakiinnutamme strategiaaudella Kulttuurin kummilapset -toiminnan, jonka kautta jokainen lapsi pääsee osalliseksi lapsille suunnatuista kulttuuritapahtumista. Varmistamme liikenneturvallisuuden koulujen ja harrastuspaikkojen lähellä.

Kuva: Jussi Hellsten

Helsingissä jokainen voi hyvin

Helsingissä jokaisen tulee voida taustastaan ja lähtökohdistaan riippumatta rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan. Jokaisen helsinkiläisen on voitava tuntea kuuluvansa Helsinkiin. Toimimme määrätietoisesti sen eteen, että jokainen helsinkiläinen voi elää hyvää elämää kaupungissaan.

Helsingin on tulevaisuudessakin oltava Euroopan vähiten eriytyneitä pääkaupunkeja. Kaupunki toimii sitoutuneesti eri alueiden eriytymistä ja asukkaiden eriarvoistumista vastaan. Kiinnitämme huomiota erityisesti lasten ja nuorten todellisuuksien eriytymiseen. Toteutamme määrätietoisesti sekä jokaisen kaupungin alueen viihtyisyyttä lisääviä että jokaisen helsinkiläisen elämänpolkua tukevia panostuksia. Toimialat työskentelevät yhdessä, toimialarajat ylittävästi alueiden eriytymisen estämiseksi, segregaaation torjumiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi ottaen työhön mukaan myös kolmannen sektorin toimijat.

Helsingin monipuoliset kasvatus- ja koulutuspalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut luovat edellytyksiä hyvälle elämälle. Huomioimme Helsingin eri osien erilaisuuden ja hyödynnämme tarveperusteisuutta niin, että palvelut eri alueilla vastaavat asukkaiden todellista tarvetta.

Vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Ennaltaehkäisyllä, monialaisella yhteistyöllä ja varhaisella puuttumisella pystymme välttämään monen ongelman syntyminen tai paheneminen. Koulunuorisotyöllä ja kouluvalmentajilla voidaan lisätä turvallisia aikuisia koulussa. Tiivistämme kodin ja koulun yhteistyötä.

Varmistamme, että koulupolun aikana jokainen lapsi ja nuori omaksuu vahvat perustiedot ja -taidot ja saa tarvitsemansa tuen. Nostamme varhaiskasvatukseen osallistumisastetta kiinnittäen erityishuomiota muuta kuin suomea tai ruotsia kotonaan puhuviin lapsiin. Tavoitteenamme on, että aivan jokainen lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen viimeistään sinä vuonna, kun lapsi täyttää viisi vuotta. Tällä myös valmistaudumme kaksivuotisen esiopetuksen käyttöönottoon.

Helsingissä jokaisella lapsella on yhdenvertainen oikeus oppia. Kasvatamme perusopetuksessa tarveperusteista rahoitusta. Tarveperusteisen rahoituksen kohdentamisessa nojaudumme tuoreeltaan käyttöön otettuun tutkimusperusteiseen rahanjako- ja laskentamalliin. Vahvistamme vieraskielisten lasten opintopolkua ja jatkamme määrätietoista työtä sen eteen, että vain ne lapset ja nuoret, jotka todella tarvitsevat S2- tai R2-opetusta, ohjautuvat siihen. Varmistamme, ettei yhdelläkään suomalaisen varhaiskasvatus- ja koulupolun käyneellä lapsella olisi peruskoulun päättyessä enää tarvetta S2- tai R2-opetukseen.

Yksikään lapsi tai nuori ei saa jäädä ilman apua silloin, kun sille on tarve. Jatkamme Helsingin oman terapiatakuun toteuttamista varmistamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden saatavuuden. Kiinnitämme erityistä huomiota koko lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjun toimivuuteen.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet takaavat osaltaan turvallisten yhteisöjen olemassaolon, ja on erityisen tärkeää, että kaupunki löytää ne lapset ja nuoret, jotka muutoin jäävät harrastamisen ulkopuolelle.

Erityistä huomiota vaativat ne nuoret, jotka ovat tai joilla on riski päätyä työn tai koulutuksen ulkopuolelle. Toimimme läpileikkaavasti nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kohdentamalla laaja-alaisesti ennaltaehkäiseviä palveluita. Jatkamme harrastamisen Suomen mallin käyttöä Helsingissä. Kohdennamme strategiakauden kestoisen määräaikaisen lisärahoituksen niiden lasten ja nuorten harrastamiseen, jotka muutoin jäisivät harrastamisen ulkopuolelle.

Vahvistamme perheiden luottamusta toimivaan perusterveydenhuoltoon ja varmistamme, että sairastuneet lapset pääsevät nopeasti hoitoon. Tuemme vanhemmuutta matalalla kynnyksellä toimialat ylittävästi. Varmistamme, että oppilas- ja opiskelija-huollolla on riittävät resurssit, erityisesti psyykkisesti oireilevien sekä neuropsykiatrisesti oireilevien oppilaiden tukemiseen. Nuorisotyöllä ja aktiivisella läsnäololla nuorten arjessa tunnistamme tilanteet, jotka vaativat puuttumista. Varmistamme nuorisopalveluiden kattavan läsnäolon kaupungin eri alueilla. Varmistamme, että lastensuojelu, psykiatrinen hoito ja koulu toimivat yhdessä lasten ja nuorten parhaaksi. Jatkamme Toivo-toimintamallia ja tulemme ottamaan käyttöön lastensuojelun hybridiyksiköt vaativimpia tilanteita varten.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on keskeinen merkitys helsinkiläisten kokonais hyvinvoinnin varmistamisessa. Keskitymme Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa erityisesti hyvinvointierojen kaventamiseen sekä arkiliikkumisen ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen.

Varmistamme, että Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestökentällä on mahdollisuudet jatkaa ennaltaehkäisevää työtä kaupunkilaisten hyvinvoinnin puolesta.

Jatkamme helsinkiläisten ennaltaehkäisevää tukea eri toimialojen ja kolmannen sektorin yhteisellä palvelupolkujen kehittämistyöllä.

Edistämme ikääntyneen väestön terveyttä ja hyvinvointia. Palveluidemme tulee tavoittaa erityisesti syrjäytymisvaarassa olevat ikääntyneet helsinkiläiset. Huomioimme ikääntyneen väestön määrän kasvun kaupungin eri palveluita suunnitellessa. Turvaamme mahdollisuuden asioida muuten kuin digitaalisesti niille, jotka sitä tarvitsevat. Varmistamme sujuvan pääsyn ympäri-vuorokautiseen hoitoon, kun tarve vaati. Kehitämme monipuolisia asumisvaihtoehtoja iäkkäille ihmisille, esimerkiksi perhehoitoa ja yhteisöllistä asumista.

Vähennämme ikääntyneiden yksinäisyyttä mahdollistamalla kohtaamisia ja osallistumista. Tarjoamme 68 vuotta täyttäneille seniorsuorille arkinen kello 11–15 maksuttoman pääsyn kaupungin uimahalleihin. Varmistamme, että seniorikeskuksissa tarjotaan monipuolisesti terveellisiä elintapoja, aktiivista elämää sekä yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Tuemme omaishoitajien jaksamista. Varmistamme, että omaishoitajilla on joustava mahdollisuus pitää vapaapäivät monipuolistamalla tarjottavien palveluiden valikoimaa.

Varmistamme perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen uuden vammaispuolustajan soveltamisessa. Turvaamme vammaisten ihmisten subjektiivisten oikeuksien toteutumisen ja yksilöllisiin tarpeisiin vastaavan palvelutarjonnan.

Kaupungin jalkautuvilla palveluilla huolehdimme siitä, että löydämme tehokkaasti ne avun tarvitsijat, jotka eivät itse osaa hakeutua tuen piiriin. Tällä on myös polarisaatiota ja rikoksia ehkäisevä merkitys. Madallamme

Kuva: Vesa Laitinen

Kuva: Kari Ylitalo

palveluiden piiriin hakeutumisen kynnystä ja ehkäisemme asukkaiden velkaantumista helpottamalla asiakasmaksujen huojentamis- ja perintäkäytänteitä.

Puutemme kasvavaan päihdeongelmaan vahvistamalla päihdepalveluita. Huumekuolemien ehkäisemiseksi ja laadukkaan päihdetyön kehittämiseksi luomme Helsingille oman päihdepalvelustrategian ja toimenpideohjelman huumekuolemien ehkäisemiseksi. Kiinnitämme erityishuomiota siihen, että saamme nuorten huumekuolemat käännettyä laskuun. Varmistamme mielenterveyspalveluihin pääsyn myös päihteidenkäyttäjille. Toteutamme C-hepatiitin eliminoimisohjelman Helsingissä. Huolehdimme vahvempaa psykiatriasta ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista ja inhimillisen elämän edellytyksistä. Turvaamme psykiatrisen erikoissairaanhoidon saatavuuden avo- ja osastohoidossa.

Sitoudumme määrätietoiseen työhön asunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2030 mennessä. Laadimme valtuustokaudelle asunnottomuusohjelman, jolla jatkamme asunnottomuustyötä ilman katkoksia. Tuetun asumisen riittävyteen panostetaan. Turvaamme asumisneuvonnan saatavuuden.

Sujuva arki ja toimivat palvelut

Helsingiläisten hyvä kaupunkilaiselämä nojaa sujuvaan arkeen ja toimiviin palveluihin. Helsingiläisten elämäntilanteet vaihtelevat. Eri elämänvaiheissa eri asioiden ja palveluiden merkitys korostuu. Kaikilla kaupungin toimialoilla on helsingiläisten arjen sujuvuuden ja hyvän elämän edellytysten kannalta tärkeä tehtävä.

Helsinki tarjoaa laadukkaita palveluita kaupunkilaisille. Kiinnitämme huomiota erityisesti peruskoulun vahvistamiseen ja sujuvan hoitopäätöksen varmistamiseen.

Varmistamme, että Helsingissä jokainen koulu on hyvä ja laadukas lähikoulu. Tarjoamme jokaiselle oppilaalle korkeatasoista ja monipuolista opetusta sekä hänen tarvitsemansa tuen. Varmistamme, että koulutilat palvelevat oppimista ja että kaikissa kouluissa on mahdollisuus tarjota painettuja oppimateriaaleja. Viemme oppimisen tuen uudistuksen läpi onnistuneesti. Helsingissä on kaupungin omien koulujen lisäksi myös yksityisiä kouluja sekä valtion kouluja. Huolehdimme näiden koulujen toimintaedellytyksistä ja tilahankkeiden etenemisestä. Osa näistä kouluista toimii osana kaupungin palveluverkkoa.

Jokaisella helsingiläisestä koulusta valmistuvalla nuorella tulee olla sellainen luku-, kirjoitus- ja laskutaito sekä yleissivistys, joilla pärjää jatko-opinnoissa ja työelämässä. Pienennämme alkuopetuksen laskennallista ryhmäkokoja kahdestakymmenestä kahdeksantoista oppilaaseen. Lisäämme perusopetukseen yhteensä kaksi vuosiviikkotuntia opetuskieleen sekä kirjallisuuden lukemista koulupäiviin. Kytkeämme neuvolat ja kirjastot tavoitteeseemme tehdä Helsingistä lukutaidon pääkaupunki. Luomme näköaloja tulevaan ja sytytämme liekin onnistua ja pärjätä.

Huolehdimme lähikirjastojen verkon laajuudesta. Laajennamme painotetun opetuksen tarjontaa erityisesti niissä osissa kaupunkia, joissa sitä on vähemmän ja varmistamme, että tietoisuus painotetun opetuksen mahdollisuuksista saavuttaa jokaisen perheen. Laadimme kieltenopetuksen tulevaisuutta Helsingissä määrittävän kielistrategian.

Varmistamme, että ammatillisessa koulutuksessa riittävä lähiopetus ja opiskelun tuki sekä riittävät yleissivistävät opinnot toteutuvat oppivelvollisten opiskelijoiden osalta. Ennakoidemme lukiopaikkojen tarpeen kasvua ja huolehdimme lukiopaikkojen riittävyydestä.

Turvaamme lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisen ympärivuotisesti. Arvioimme tapoja toteuttaa riittävä lähipäiväkotiperiaate myös ruotsinkielisille lapsille. Rakennamme uudet päiväkodit lasten ehdoilla: pienet tarvitsevat turvallisen tuntuiset tilat sekä riittävän kokoiset ja monipuoliset pihat viheralueineen. Helsinkiin tarvitaan monen kokoisia päiväkoteja, eikä kaikkien uusien hankkeiden tarvitse olla suuria päiväkoteja.

Tiivistämme kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialojen yhteistyötä tilahankkeiden suunnittelussa ja lisäämme oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuutta rakennusten ja pihojen suunnittelussa.

Parannamme perusterveydenhuollon hoitopäätöksiä ja hoidon jatkuvuutta. Asetamme lääkärille ja hoitajalle pääsyn määräajaksi 14 vuorokautta. Puramme hoitonoja erityisesti alueilla, joissa ne ovat pitkät ja varmistamme, että hoitoon pääsee aina tarvittaessa. Otamme käyttöön omalääkärimallin, jossa jokaisella paljon palveluita tarvitsevalta,

Kuva: Ninni West

pitkäaikaissairaalla ja muilla halukkailla on nimetty omalääkäri. Toteutamme ammatinharjoittajamallikokeilun, jossa nimettynä omalääkärinä voi toimia myös ammatinharjoittaja. Otamme käyttöön asiakasystävällisiä ja elämää helpottavia digitaalisia terveydenhuollon ja hoivan palveluita. Toteutamme Malmin terveys- ja hyvinvointikeskuksen. Nojaudumme muussa perusterveydenhuollon palveluverkon kehittämisessä olemassa olevaan palveluverkkoon.

Tiivistämme perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja hoitoketjuja. Edistämme hoidon painopisteen siirtymistä kohti perusterveydenhuoltoa. Samalla rahoituksen tulee jakautua tarkoituksenmukaisesti niin, että myös HUSin toimintaedellytykset huipputasoiseen erikoissairaanhoidon, tutkimukseen ja koulutukseen säilyvät. Kehitämme ruotsinkielisiä sosiaali- ja terveyspalveluja ja tavoittelemme laadukkaita ja saumattomia palveluja myös ruotsiksi.

Toimivan arjen ytimessä on sujuva liikkuminen. Pidämme huolen siitä, että Helsingissä pääsee kulkemaan kätevästi jalan ja erikulkumuodoilla. Eri elämäntilanteissa erilaisilla kulkutavoilla on oma paikkansa ihmisten arjessa. Kaupunkia ja sen liikennejärjestelmää suunniteltaessa yhteensovitamme helsinkiläisten erilaiset liikkumistarpeet.

Tavoittelemme sitä, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen. Hillitsemme joukkoliikenteen lippuhintojen nousua ja tavoittelemme tilannetta, jossa helsinkiläisten lippujen reaali hinnat laskevat strategiaikauden aikana vuoteen 2026 verrattuna. Varmistamme, että lippujärjestelmä kehittyy helsinkiläisten kannalta kannustavaan suuntaan. Huolehdimme sujuvat joukkoliikenneyhteydet myös suurten poikkeustyömaiden aikana.

Kehitämme kävelyn olosuhteita kaikkialla kaupungissa viihtyisiksi ja turvallisiksi ympäri vuoden. Huomioimme esteettömyyden kaupunkitilassa.

Pyöräilyn olosuhteet ovat kehittyneet Helsingissä merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Jatkamme pyöräilyn olosuhteiden ja pyöräilyn verkoston systemaattista kehittämistä. Samaan aikaan myös autoilulla on paikkansa kaupunkilaisten kulkumuotona. Kehittäessämme kaupunkirakennetta varmistamme, että autoilun edellytykset eivät heikkene kohtuuttomasti.

Suurta kaupunkia rakennetaan ja korjataan jatkuvasti. Työmaiden tulee aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa. Jaksoitamme erityisesti liikkumista vaikeuttavat rakennus- ja korjaushankkeet. Otamme käyttöön yhä uusia toimia tie-, katu- ja korjaustöiden nopeuttamiseen. Työmaiden liikennejärjestelyiden toimivuuteen ja työmaan läpimenoaikoihin kytketään aiempaa vaikuttavammat ja mitattavat sopimuskanustimet. Minimoimme rakentamisen aikaiset haitat kaupunkilaisten arjelle. Varmistamme kävelyreittien sujuvuuden ja turvallisuuden työmaiden läheisyydessä. Hyödynnämme kunnossapidon ja työmaiden synnyttämiä väliaikaisia kaupunkiympäristöjä taiteen ja kulttuurin edistämiseksi.

Luontoa kunnioittava ja vetovoimaa tukeva kaupunkikehitys

Helsingin kaupunkikehitys perustuu kaupungin ja sen asuinalueiden tasapainoiseen kehitykseen, urbaanin kaupunkirakenteen ja arvokkaan luonnon harkittuun yhteensovittamiseen sekä ensisijaisesti joukkoliikenteeseen nojautuvaan liikennejärjestelmään. Helsingissä rakennetaan kestävää tulevaisuutta tuleville sukupolville – samalla kun kaupunki säilyy vehreänä ja luonnonläheisenä paikana elää, liikkua ja kasvaa. Helsingissä niin uusilla kuin vanhoilla helsinkiläisillä on oltava mahdollisuudet hyvään kaupunkilaiselämään.

Helsinki toteuttaa ja vie eteenpäin kaupunkikehitysinvestointeja, jotka varmistavat kaupungin elinvoiman ja viihtyisyyden. Strategiakauden aikana toimeenpanemme seuraavia korkean profiilin kehityshankkeita.

Hanasaaren vanhan voimalaitoksen ja sen ympäröivän alueen kehittäminen antavat mahdollisuuden luoda arkkitehtonisesti kunnianhimoisen, kansainvälisesti kiinnostavan, monipuolisen ja yhteisöllisen kokonaisuuden, joka kunnioittaa alueen rikasta historiaa samalla kun se vastaa tulevaisuuden tarpeisiin. Kehitämme Hanasaaren kokonaisuutta kansainvälisen idea- ja toteutuskilpailun kautta. Ennen alueen rakentamista mahdollistamme alueen väliaikaiskäytön, jonka suunnitteluun kaupunkilaiset otetaan mukaan.

Hanasaaren alueen kehittämiseen kytkeytyy myös Suvilahden tapahtuma-alueen, Tukutorin alueen ja Sönnäisten vankila-alueen kehittäminen. Tavoitteena on, että alueista syntyy urbaani ja vetovoimainen kokonaisuus.

Varmistamme, että voimakkaan rakentamisen projektialueet Kalasatamassa, Jätkäsaareissa ja Kruunuvuorenrannassa toteutetaan loppuun asti korkealla laatutasolla. Valtuus-

tokauden aikana edistämme Hernesaaren, Läntisen bulevardikaupungin, Koivusaaren, Pasilan, Malminkentän ja Östersundomin asuinalueita koskevaa päätöksentekoa. Ensimmäisessä vaiheessa Östersundomia kehitetään modernin luonnonläheisen pientaloasumisen mallikaupunkina. Valmistaudumme Ilmalan alueen vapautumiseen asuinrakennuskäyttöön.

Toteutamme täydennysrakentamista siten, että asuinalueiden omaleimaisuus, väljyys ja luonne säilyvät.

Lisäämme luontoa ja vehreyttä jo rakennetuilla alueilla. Laadimme toimenpideohjelman rakennetun ympäristön viherryttämiseksi uusilla alueilla sekä suositukset riittävälle latvuspeittävyydelle ja riittävän vettä imevän pinta-alan määrän aikaansaamiseksi kaikilla Helsingin alueilla. Tavoitteena on puiden ja latvuspeittävyuden lisääminen ja se, että kaikilla asukkailla on kohtuullinen etäisyys viheralueelle tai vesistölle.

Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Päätöksenteko perustuu ajantasaisiin luontoselvityksiin. Edistämme kansallisen kaupunkipuiston perustamista.

Uudistamme Pitäjänmäen, Herttoniemen ja Vallilan alueita tavalla, jossa yhdistyvä kaupallinen, teollinen ja kulttuuritoiminnan tarpeet sekä mahdollisuus asuntorakentamiseen. Toteutamme Pitäjänmäen ja Herttoniemen-Roihupellon osayleiskaavoituksen näistä lähtökohdista.

Yhdistämme radan jakaman kantakaupungin. Päärautatieaseman ja Pasilan välisestä nykyisestä kaupunkirakenteellisesta railosta

Kuva: Ville Lehvonen

luodaan kaupunkilaisille houkutteleva yhteys ja viihtymiseen sekä oleskeluun houkutteleva alue, joka vahvistaa alueen vetovoimaa, jäsentää kaupunkirakennetta ja luo uusia edellytyksiä täydennysrakentamiselle. Käynnistämme Helsinginkadun lähijunaliikenneaseman rakentamista koskevat selvitykset ja valmistelun. Näin myös hyödynnämme täysimääräisesti Pasilan ja keskustan välisen kaupunkitilan potentiaalia.

Aiempien päätösten mukaisesti viemme valtuustokauden aikana eteenpäin Länsi-Helsingin raitiotietä ja Länsisataman raitiotietä. Lisäksi osallistumme osaltamme Vantaan raitiotiehankkeeseen. Edistämme Viikin-Malmin raitiotien rakentamista suunnitellussa aikataulussa. Viikin-Malmin pikaraitiotiehankeen toteuttamisen edellytyksenä on, että valtio osallistuu sen kustannuksiin. Valmistelussa lähdemme siitä, että valtion osuus on 50 prosenttia kustannuksista.

Suunnittelemme Mäkelänselän bulevardin kokonaisuutta raitiotieratkaisuun tukeutuvana. Kokonaisuuden toteutus suunnitellaan kaksivaiheisena niin, että ensimmäisessä vaiheessa viedään eteenpäin Käpylän aseman tukeutuvaa rakentamista. Alueeseen kytkeytyvää raitiotiehanketta koskevia päätöksiä ei tehdä strategiakaudella. Jokeri O -hanke siirretään yleiskaavan toteuttamisohjelmassa myöhemmäksi ensimmäisen vaiheen suunnittelusta pidemmän aikavälin suunnittelukokonaisuuteen. Varmistamme toteutettavien raitioteiden varsille riittävän määrän rakentamista siten, että hankkeiden taloudellinen yhtälö on kaupungin kannalta kestävä.

Jatkamme työtä Malminkartanon, Kannelmäen, Malmin, Mellunkylän ja Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseksi. Tunnistamme kaupungissa myös muut alueet, joiden sosioekonominen tilanne vas-

taa kaupunkiuudistusalueita ja suuntaamme näille alueille erityistoimia.

Panostamme koko kaupungin alueella juna- ja metroasemien sekä niiden lähiympäristöjen laadun ja viihtyisyyden parantamiseen. Tulevina vuosina uudistamista tehdään Kontulan, Herttoniemen, Vuosaaren, Itäkeskukseen, Myllypuron ja Sörnäisten metroasemilla sekä Malminkartanon, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asemilla. Lisäksi valtio toteuttaa vastaavia uudistustoimia Malmin, Tapanilan, Puistolan ja Valimon asemilla.

Kehitämme kunnianhimoisesti Itäkeskksen aluetta. Itäkeskksen uudistuminen sisältää Puhoksen ostoskeskuksen alueen kaavallisen kehittämisen, kulttuurikeskus Stoa:n perusparannuksen ja laajennuksen, Itäkeskksen uimahallin peruskorjauksen, Itäkeskksen metroaseman ja joukkoliikenneterminaalin kehittämisen sekä Itäkeskksen peruskoulun toteuttamisen. Selvitämme mahdollisuutta toteuttaa Itäkeskukseen uusi ulkotapahtumille soveltuva alue.

Jatkona arkkitehtuuriohjelmalle käynnistämme kauniimpi Helsinki -ohjelman, jonka tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin alueelle toteutettava uudisrakentaminen on arkkitehtonisesti kunnianhimoista, laadukasta ja aikaa kestävä.

Asuntotuotannon määrä on jäänyt usean vuoden ajan tasolle, joka ei kykene vastaamaan kaupungin väestönkasvun luomiin vaatimuksiin. Asuntotuotannon ripeäksi vauhdittamiseksi Helsinki toimeenpanee erilaisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan riittävä asuntotuotanto kasvavan väestön asuntotarpeisiin vastaamiseksi. Samalla pidämme kiinni alueiden eriytymistä estävistä ja vähentävistä asuntopoliittisista tavoitteista.

Edistämme määrätietoisesti Vuokralla omaks-mallin käyttöönottoa. Luomme vuoden 2026 aikana toimivan välimallin ratkaisun, joka mahdollistaa asumisen ja maankäytön ohjelman mukaiseen välimallitavoitteeseen pääsemisen. Tavoitteena on varmistaa jatkossakin sekoitettu ja monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaupungin eri alueilla.

Jatkamme kahden vuoden ajan niiden tonttipoliittisten periaatteiden ja toimenpiteiden voimassaoloa, joilla vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon tarkoitettujen asuntotonttien toteuttajilla on tontin vuokraamisen sijaan mahdollisuus myös tontin ostamiseen. Arvioimme tarvetta jatkaa periaatteita valtuustokauden puolivälissä. Jatkamme maapolitiikan arviointia.

Varmistamme sen, että uudelleen allokoidaviksi vapautuneet asuntotontit saatetaan ripeästi tarjolle ja hyödynnämme varaajien valitsemisessa nykyistä ohjeistusta laajemmin jatkuvan tonttihaun menettelyä. Lisäämme hinta- ja kynnysrahoituspiluja tontinluovu-

tuksessa ja otamme tontinluovutuksessa käyttöön myös huutokauppa-mallin.

Edistämme asuntohankkeiden toteuttajien kanssa ratkaisuja rakentamiskelpoisten asuntotonttien saattamiseksi rakenteille. Teemme poikkeamia rakentamiselle merkittäviä esteitä aiheuttavista tekijöistä samalla asumisen laatuasosta huolehtien. Mahdollistamme asuntohankkeiden vaiheittaisen toteuttamisen sopivan suuruisina kokonaisuuksina. Jatkamme määrätietoisesti käyttötarkoituksen muutokseen sopivien kiinteistöjen kehittämistä alan toimijoiden kanssa. Etsimme yleiskaavan puitteissa aktiivisesti paikkoja pientalotyyppiseen rakentamiseen ja priorisoimme niitä tontinluovutuksessa. Haemme uudenlaisia ratkaisuja kaupunkimaiseen pientaloasumiseen.

Haemme tarkoituksenmukaisimmat keinot turvata seniorikeskusten ja opiskelija-asuntojen rakentamisen myös tilanteessa, jossa valtion investointiavustusta ei myönnetä kyseisiin kohteisiin.

Kuva: Saija Laaksonen

Kuva: Keksi Agency

Elämää, elinvoimaa, osaamista ja kasvua

Helsingin menestys ratkaisee Suomen menestyksen. Helsinki tarvitsee lisää elämää, elinvoimaa ja kasvua – uusia yrityksiä, osaajia ja investointeja. Vahvistamme Helsingin roolia vetovoimaisena osaamisen, tutkimuksen, luovien innovaatioiden ja kasvun mahdollistajana. Toimimme aktiivisesti sen eteen, että Helsingissä ihmiset ja yritykset voivat menestyä. Helsingin pitää olla paras mahdollinen paikka kehittää uusia ideoita ja luoda kasvavaa liiketoimintaa.

Toimimme sen eteen, että Helsinki kiinnostaa kansainvälisesti. Helsingin tulee olla Pohjois-Euroopan houkuttelevin paikka sijoittua ja investoida. Helsinki on joustava ja aktiivinen kumppani erilaisille ja eri kokoisille yrityksille.

Kasvun vauhdittamiseksi tunnistamme Helsingin vahvuudet ja hyödynämme niitä määrätietoisesti. Hyödynämme luovien alojen kasvupotentiaalin ja tunnistamme taiteen ja kulttuurin merkityksen kaupungin elinvoimalle. Tuemme helsinkiläisen startup-ekosysteemin vahvistumista. Olemme kokoamme suurempi toimija kiertotalouden saralla. Vahvistamme ja laajennamme Health Capital Helsinki -ohjelmaamme. Huomioimme merelisyytemme myös elinkeinopolitiikassamme. Nostamme helsinkiläisen meriklusterin globaaliin kärkeen.

Panostamme kestävä matkailun kasvuun ja vahvistamme yhteistyötä matkailu- ja ravintola-alan toimijoiden kanssa. Satsaamme Helsingin ja vahvuuksemme markkinointiin. Luomme edellytyksiä matkailulle, tapahtumille ja elämyksille ympäri vuoden, myös hiljaisina sesonkeina. Houkuttelemme kansainvälisiä suurtapahtumia ja kongresseja. Edistämme ruoka- ja ravintolakulttuurin kuokistusta Helsingissä. Konsertit ja festivaalit

elävöittävät ja luovat osaltaan Helsingin viihtyisyyttä ja kiinnostavuutta. Varmistamme, että meillä on areenat suurtapahtumille ja riittävästi paikkoja isoille kongresseille. Kehitämme monipuolisen ja elävällisen yöelämän edellytyksiä.

Varmistamme, että kaupungissa on tilaa kasvavalle ja monipuoliselle yritystoiminnalle. Maankäytön, toimitilojen kehittämisen ja liikenteen suunnittelun tulee tukea tätä tavoitetta. Suhtaudumme ennakkoluulottomasti uusiin avauksiin ja mahdollistamme uudenlaisen liiketoiminnan syntyä Helsingissä. Muutamme innovaatorahaston laajemmin kasvu- ja elinvoimainvestointeja mahdollistavaksi rahastoksi ja kasvatamme sen kokoa.

Helsingissä kaikilla on oltava mahdollisuus oppia ja löytää työtä. Tarjoamme Suomen parhaat työllisyyspalvelut, jotka perustuvat helsinkiläisten työikäisten ja yritysten aitoihin tarpeisiin. Kasvatamme työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta lisäämällä kaupunkitasoista yhteistyötä toimialojen ja työllisyyspalveluliikelaitoksen välillä. Kehitämme työllisyyspalveluita kiinnittäen erityistä huomiota nuorten palveluihin ja pitkäaikaistyöttömyyden määrätietoiseen vähentämiseen ja edistämme osatyökykyisten pääsyä työhön. Vahvistamme yhteistyötä helsinkiläisten korkeakoulujen kanssa.

Panostamme ulkomaisten osaajien houkutteluun ja onnistuneeseen sijoittumiseen. Kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että osaajat ja heidän perheensä voivat tuntea Helsingin kodikseen. Varmistamme Helsinkiin muuttaville toimivat, sujuvat ja yhdestä paikasta saatavat palvelut. Luomme polun ja rakenteet, jotta nykyistä selkeästi suuremmalla joukolla on mahdollisuus kotoutua ruotsin kielellä.

Elinvoimainen keskusta on Helsingille keskeinen vetovoimatekijä ja käyntikortti. Haluamme keskustan kehittyvän kiinnostavana kaupungin sydämenä, jonne halutaan tulla ja jossa viihdytään.

Keskustan elinvoima syntyy ihmisistä, yrityksistä, elämyksistä ja siitä, että tapahtuu. Lisäämme keskustassa käyvien ja asioivien ihmisten määrää. Kasvatamme mahdollisuuksia asua keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Tähtäämme keskusta-alueella sijaitsevien työpaikkojen ja matkailijoiden määrän kasvuun. Tässä onnistuminen vaatii tiivistä yhteistyötä kaikkien keskustassa toimivien tahojen kanssa. Kytkeämme keskustan kehittämiseen kulttuurilaitokset, kiinteistönomistajat, hotellit, ravintolat, kaupat sekä tapahtuma-alan toimijat.

Etelärannan alueen kehittäminen ja tuleva arkkitehtuuri- ja designmuseo ovat keskeisiä uusia vetovoimatekijöitä Helsingille. Toimeenpanemme keskustan satamatoimintojen uudelleenjärjestelystä tehdyn periaatepäätöksen.

Arkkitehtuuri- ja designmuseon on tarkoitus avautua vuonna 2030. Varmistamme, että Etelärannan ympäristö on museon avautumisen aikaan viimeistelty ja viihtyisä. Teemme museon avautumisvuodesta Helsingin arkkitehtuurin ja designin juhluvuoden.

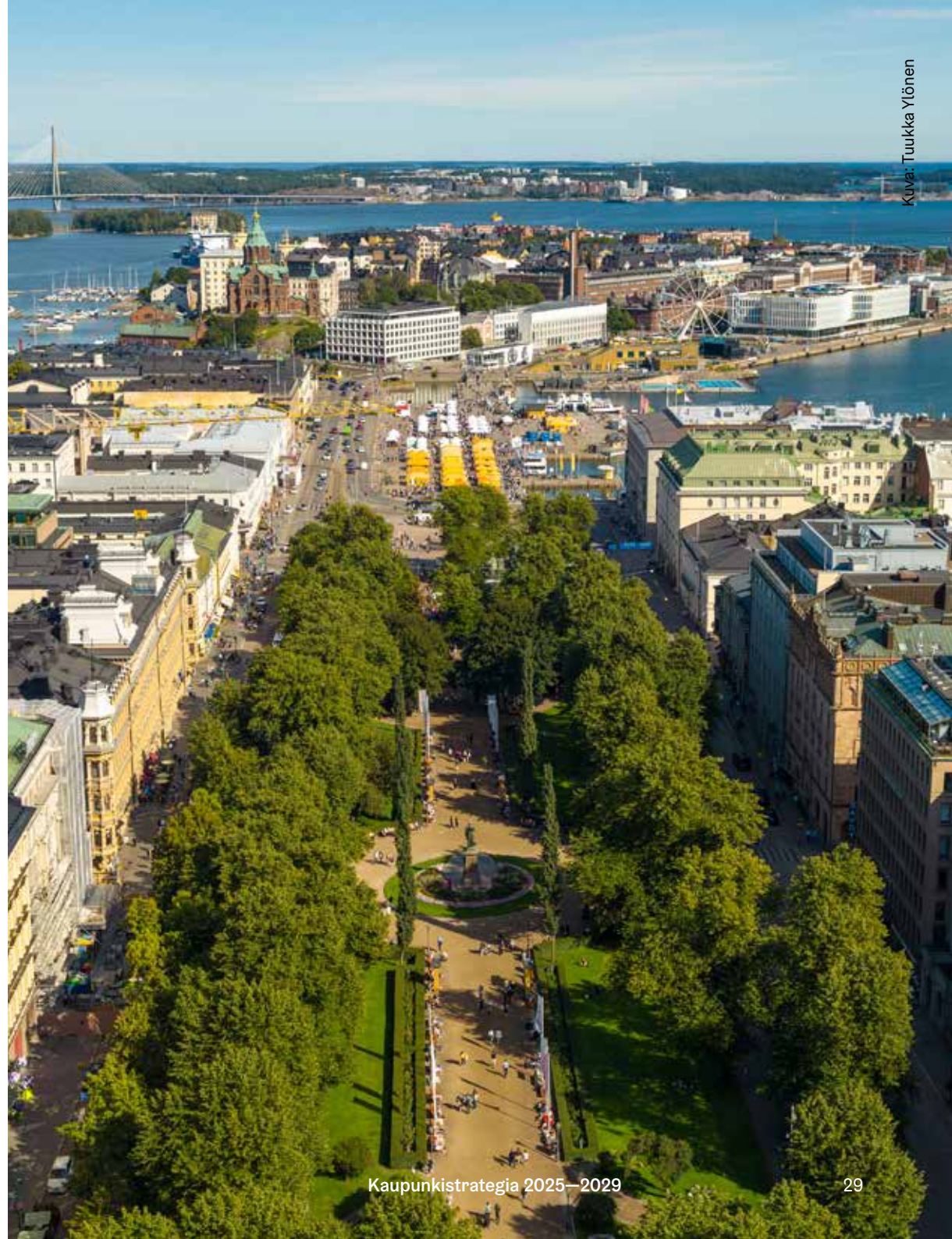
Helsingin keskustan pitää olla vetovoimainen ja viihtyisä ympäri vuoden. Toteutamme keskustan vetovoimaa lisäävät kaupunkikehitys- ja elinvoimainvestoinnit. Parannamme ja ehostamme keskeiset torimme. Lisäämme keskusta-alueen kaupunkivihreää. Kannustamme kiinteistönomistajia myös uusiin ja innovatiivisiin ratkaisuihin, jotka houkuttelevat kaupunkilaisia kaikkina vuodenaikoina.

Haluamme, että keskustassa tapahtuu ympäri vuoden. Aktivoimme kaupunkitilaa erilaisille kulttuuri- ja tapahtumatoiminnoille. Tunnistamme tapahtumien monipuolisuuden sekä erilaisten kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden moninaisuuden. Tuemme sekä vakiintuneiden että uusien kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä. Kiinnitämme erityistä huomiota kivijalkayrittäjyyden ja pienyrittäjien toimintaedellytyksiin keskustassa. Varmistamme, että keskusta on hyvä ja houkutteleva paikka myös lapsille ja lapsiperheille.

Varmistamme, että Helsingin keskusta on saavutettavissa kaikista suunnista eri kulkumuodoilla. Madallamme kynnystä tulla keskustaan niin joukkoliikenteellä kuin autolla. Keskusta-alueen kehittymisen ja viihtyisyyden varmistamiseksi toteutamme ydin-keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman. Samalla varmistamme sujuvan liikenteen keskustassa. Haemme ratkaisut siihen, että huoltotunneli saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä myös parkkihallien sisäänajoon eri sisään tuloväyliltä.

Helsinki on merellisyydessään ainutlaatuinen pääkaupunki. Meri ympäröi Helsinkiä kolmelta suunnalta. Merellisyys on ennen kaikkea erottamaton osa helsinkiläisen elämää. Varmistamme, että Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki.

Merellisten palveluiden ja virkistysmahdollisuuksien tulee olla kaikkien ulottuvilla. Edistämme saarien saavutettavuutta, vesiliikenteen kehittymistä, rantojen ja saarien infrastruktuurin vahvistamista, meren äärellä olevien palveluiden kasvua ja virkistysmahdollisuuksien parantamista. Vahvistamme pienveneilyn ja muun omaehtoisen vesillä liikkumisen edellytyksiä. Vaalimme ainutlaatuista saari- ja meriluontoamme.

Kuva: Tuukka Ylönen

Helsinkiläiset lukuina

Asukasta

684 000

Lähde: Tilastokeskus 31.12.2024

143
Rekisteröityä
äidinkieltä

Lähde: Helsingin kaupunki, väestötietorekisteri
31.12.2024

Väestönkasvu
vuosina 2015–
2024 yhteensä

63 300

Lähde: Tilastokeskus 31.12.2024

Ulkomaan
muuttoliikkeestä
saatu muuttovoitto

37 300

Kotimaan
muuttoliikkeestä
saatu muuttovoitto

15 100

Lähde: Tilastokeskus

Yhteensä muuttoliikkeestä
saatu muuttovoitto
(kotimaa ja ulkomaat)

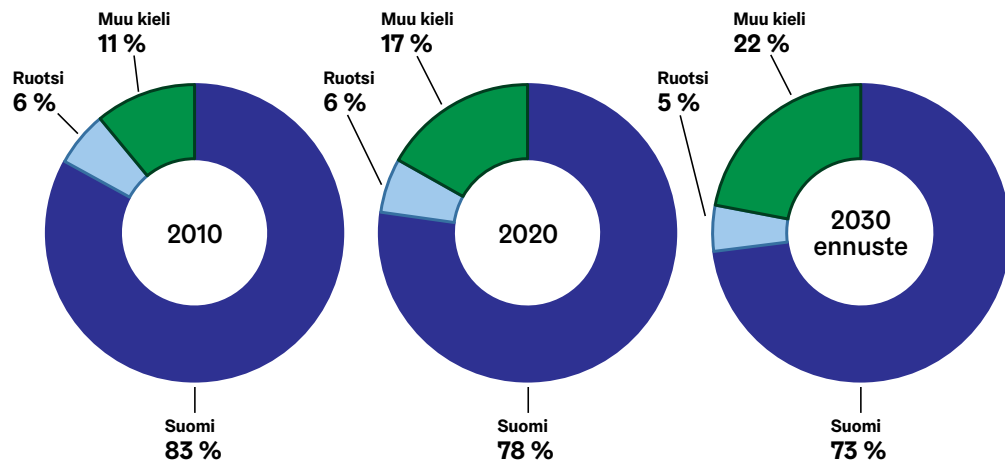
52 400

Luonnollinen
väestönkasvu

10 900

Väestö ikääntyy ja moninaistuu

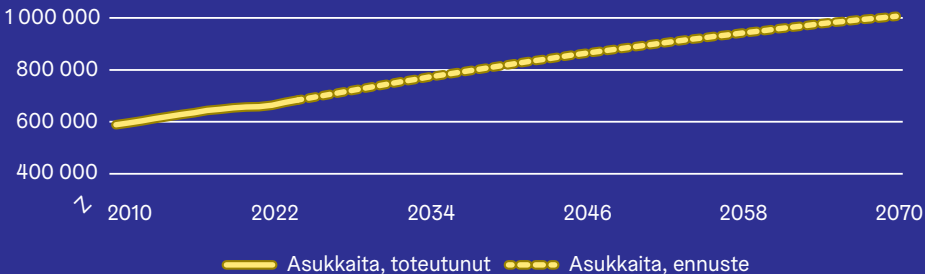
Väestö kieliryhmän mukaan Helsingissä

Lähde: Helsingin kaupunki, Kaupunkitietopalvelut

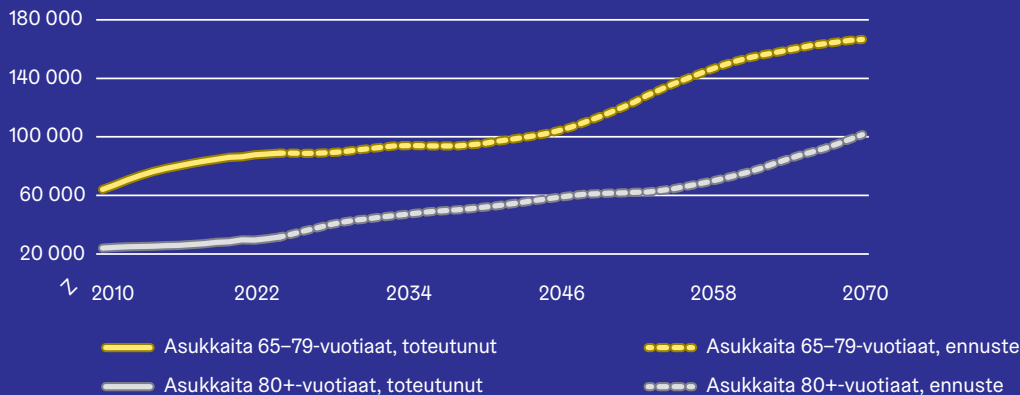
Helsingin asukasmäärä jatkaa kasvuaan

Väestön määrä ja ennuste Helsingissä

Lähteet: Tilastokeskus (toteutunut), Kaupunkitietopalvelut (ennuste)

Väestön määrä ja ennuste Helsingissä 65+-vuotiaat

Lähteet: Tilastokeskus (toteutunut), Kaupunkitietopalvelut (ennuste)

Kuva: Juho Kuva

Toimintamme kivijalat

Talous

Vahva kaupunkitalous on edellytys sille, että myös jatkossa Helsingillä on mahdollisuus panostaa palveluihin, toteuttaa kaupunki-kehityksen kannalta välttämättömiä investointeja ja pitää kaupunkilaisten verorasitus kohtuullisena.

Sitoudumme Helsingin talouden kestävyysperiaatteeseen. Helsingin talouden kestävyysperiaate koostuu käyttötalouden menojen kasvun hallinnasta, investointitason kohtuullisuudesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden valtionrahoitteisuusperiaatteesta.

Palveluiden rahoituksessa Helsinki vastaa väestönkasvun luomiin tarpeisiin ja kustannusten nousuun. Samalla teemme määrätietoisesti töitä kaupungin tuottavuuden parantamiseksi kohdennetuin tuottavuustoimin. Helsinki laatii toimialakohtaiset ja kaupunginkansliaa koskevat sekä kaupunkiyhteiset tuottavuussuunnitelmat.

Sitoudumme valtuustokaudella organisatiotyörauhaan: Emme edistä liikelaitosten yhtiöittämisä, muutoksia kaupungin johtamisjärjestelmään tai terveysasemapalveluiden uusia ulkoistuksia. Käynnissä olevien terveysasemaulkoistusten jatko arvioidaan erikseen tulosten pohjalta.

Kaupungin käyttötaloudenmenojen kokonaiskasvu mitoitetaan väestönkasvun, peruspalveluiden hintaindeksillä mitattavan yleisen kustannuskasvun sekä asetetun vuotuisen tuottavuustavoitteen mukaisesti. Kaupunkitasoinen vuotuinen tuottavuusvaade on yksi prosentti. Tämä koskee koko muuta kunta-Helsingin kokonaisuutta lukuun ottamatta kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluita. Ydinpalveluiksi katsotaan edellä mainittujen toimialojen muut palvelukokonaisuudet kuin yhteiset palvelut.

Helsinki mitoitaa investointitasonsa niin, että se pystyy vastaamaan kaupungin kasvuun, elinvoimaan ja palvelutarpeen kehitykseen turvaten samaan aikaan kaupungin talouden kestävyys- ja velan ja vastuiden tason maltillisuuden pitkällä aikavälillä. Ohjaamme koko strategiakauden ajan vuosien 2026–2035 investointien kokonaisuutta. Hillitsemme kaupungin verorahoitteisten vastuiden (kaupungin velka, verorahoitteisten yhteisöjen investoinnit sekä toimitilojen vuokravastuut) kasvua nykyisestä. Vastuiden kasvu tulee saada matalammalle uralle niin, että suunnitteluhorisontin aikana asukas-kohtaisten vastuiden kasvu pysähtyy. Jaksoitamme investointeja tätä tavoitetta vasten ja priorisoimme niitä nykyistä voimakkaammin.

Eriytämme sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen investoinnit muista kaupungin investoinneista. Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden investointien aiheuttamat vastuut tulee kyetä kattamaan valtionrahoituksella. Valmistelemme ja teemme tarvittavat päätökset koskien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttämiä toimitiloja niin, että toimitiloihin liittyvä kaupungin organisoituminen vastaa riskienhallinnan tarpeisiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluissa noudatetaan valtionrahoitteisuusperiaatetta. Palvelut rahoitetaan valtion Helsingille kohdentamalla rahoituksella sekä toimialan omilla tuloilla. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen muutosohjelmalla Helsinki turvaa palveluiden laadun ja jatkuvuuden rahoituksen kasvun vuosittaisesta vaihtelusta riippumatta. Helsinki vahvistaa järjestäjärooliaan ja monituttajuuden vaikuttavaa hyödyntämistä. Teemme määrätietoisesti töitä valtionrahoituksen kohtuullisen ja oikeudenmukaisen tason turvaamiseksi.

Helsinki haluaa varmistaa kaupunkilaisiin kohdistuvan verorasituksen kohtuullisuuden myös jatkossa. Pidättäydymme kunnallisveron ja kiinteistöverojen korotuksista.

Teemme aktiivista ja innovatiivista elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa, joka kasvattaa kaupungin tulopohjaa ja turvaa investointikykyä. Osana elinkeinopoliittisia toimia teemme aktiivisia toimia yhteisöverotuottojen kasvattamiseksi.

Kannamme globaalia vastuuta muun muassa edistämällä käytäntöjä, joilla julkisten hankintojen eettisyys voidaan nykyistä paremmin turvata.

Ilmasto ja luonto

Helsinki kantaa vastuunsa ilmastomuutoksen ja luontokadon torjumisesta. Helsinki on sitoutunut toimeenpanemaan kunnianhimoisia ilmastotavoitteita. Nostamme päästövähennystavoitteitamme niin, että tavoittelemme päästöjen vähentymistä 85 prosentilla vuoteen 2030 vuoden 1990 tasosta. Helsinki saavuttaa nettonollapäästöt vuoteen 2040 mennessä.

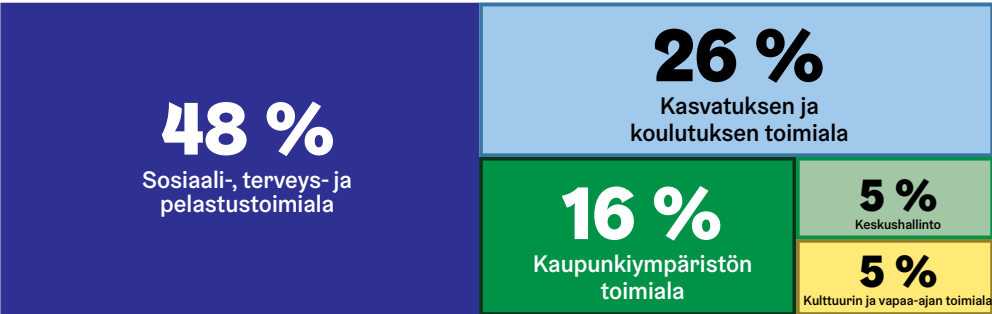
Vähennämme liikenteen päästöjä. Varmistamme joukkoliikenteen ja muiden kestävämpien liikennemuotojen houkuttelevuuden. Edistämme autoliikenteen sähköistymistä erityisesti varmistamalla latausinfrastruktuurin rakentumisen yhdessä yksityisten toimijoiden kanssa. Varmistamme, että kaupungin satamissa on aluksille tarjolla maasähköä ja edellytykset laivaliikenteen sähköistämiseksi. Sähköistämme myös lähivesiliikenteen.

Ilmastopäästöjen vähentämisessä ja luontovaikutusten hillitsemisessä polttoon perustumattomalla energiantuotannolla on tärkeä rooli. Varaudumme myös pienydinvoimatuotannon mahdolliseen sijoittumiseen Helsingissä, jos sääntelyn muutokset sen mahdollistavat.

Epäsuorien päästöjen vähentämisessä Helsinki keskittyy talo- ja infrarakentamisen sekä julkisten hankintojen päästöjen vähentämiseen. Kaupunki toimii edelläkävijänä esimerkiksi hiiltä sitovan betonin käytössä sekä muiden vähäpäästöisten tai kiertotaloutta tukevien rakennusratkaisujen vauhdittamisessa. Kiristämme rakentamiselle asettamaamme hiilijalanjälkivaatimusta. Rakentamisen kiertotalouden edistäminen on osa kaupungin elinkeinopoliittisia painopisteitä. Suomen suurimpana julkisena hankkijana Helsinki toimii myös epäsuorien

Kaupungin talous 2024

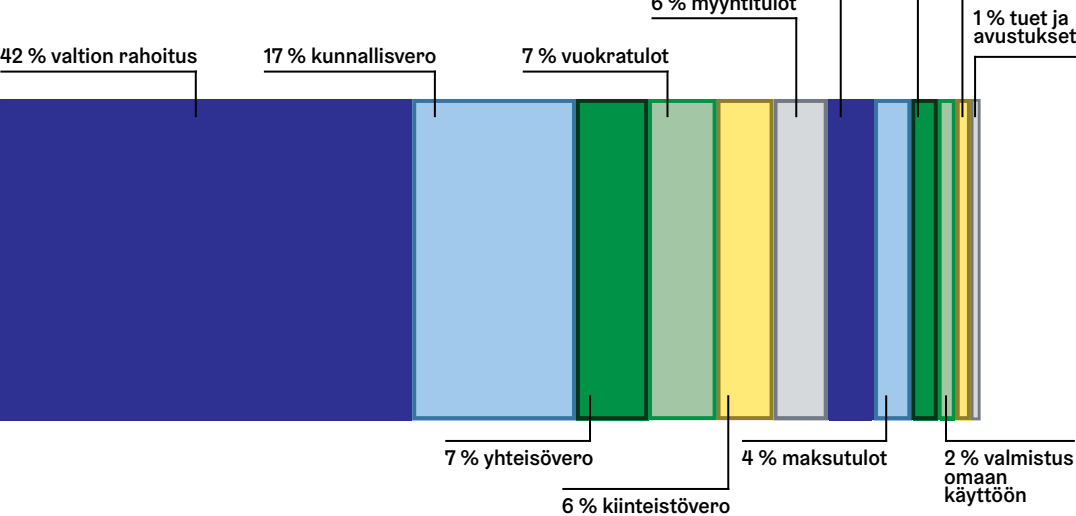
Toimintamenot

Yhteensä 6 091 milj. euroa

Luvut ilman liikelaitoksia, sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Kokonaistulot

Yhteensä 6 422 milj. euroa

Luvut sisältävät liikelaitokset ja rahastot, sisäiset erät on eliminoitu.

Lähteet: Helsingin tilinpäätöstiivistelmä

päästöjen vähentämiseksi ja luontovaikutusten pienentämiseksi hankinnoissa.

Helsinki varautuu ilmastonmuutoksen aiheuttamiin sään ääri-ilmiöihin ennakoivasti ja riskejä minimoivasti. Kokoamme tätä koskevat toimet erilliseen varautumissuunnitelmaan. Varaudumme ilmastonmuutoksen vaikutuksiin huomioimalla rankkasateisiin, tulviin ja helteisiin sopeutumisen vaatimukset kaupungin infrastruktuurissa ja kohteiden suunnittelussa. Hillitsemme kaavoituksella ja rakentamisella lämpösaarekkeitä kaupungin sisä- ja ulkotiloissa. Huolehdimme siitä, että Helsingissä hulevesi-, merivesi- ja vesistö- tulviin varautuminen on riittävällä tasolla. Lisäämme viherrakennetta kaupunkirakenteessa.

Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelu ovat Helsingin ympäristöpolitiikan kulmakiviä. Jatkamme Helsingin pitkäjänteistä työtä ainutlaatuisen kaupunkiluonnon turvaamiseksi. Käynnistämme uuden luonnonsuojelualueohjelman toteuttamisen, jonka puitteissa perustamme kahdeksan luonnonsuojelualueutta vuodessa. Östersundomin osayleiskaavoituksen yhtenä päämääränä on luonnotaan arvokkaimpien alueiden säilyttäminen yhdessä Östersundomin maankäyttöllisten tavoitteiden edistämisen kanssa. Jatkamme kaupungin ilmasto- ja luontotavoitteiden toteuttamista nojautuen kaupunginhallituksen vuonna 2024 päättämään Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040-kokonaisuuteen, jossa muun muassa turvataan Helsingin viherpinta-alan säilyminen.

Turvaamme vesiluonnon monimuotoisuuden. Kiinnitämme huomiota erityisesti Itämeren ja merenalaisen luonnon suojelemiseen. Lopetamme lumen kaatamisen Itämereen.

Varmistamme että lumenhallinta ei vaaranna pienvesistöjä. Kunnostamme ja ylläpidämme puroja, koskia ja muita vesistöalueita. Kokoamme yhteen kaupungin eläinten hyvinvointia tukevat toimet eläinten hyvinvointiohjelmaan.

Henkilöstö ja johtaminen

Kaupungin hyvä ja tehokas toiminta ei ole mahdollista ilman sitoutunutta ja motivoitunutta henkilöstöä. Haluamme, että Helsinki on julkisen sektorin vetovoimaisin työnantaja. Tarjoamme kiinnostavia ja merkityksellisiä tehtäviä, jotka ovat laajasti houkuttelevia. Panostamme hyvään henkilöstöpolitiikkaan ja johtamiseen. Kehitämme määrätietoisesti kaupungin pito- ja vetovoimaa työnantajana.

Kiinnitämme erityistä huomiota ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiin ja ruotsin kielikoulutukseen. Tunnistamme henkilöstömme moninaisuuden ja monikielisuuden rekrytointitilanteissa ja työsuhteen aikana. Tuemme henkilöstön monimuotoisuuden vahvistumista.

Kaupungin henkilöstöpolitiikka on pitkäjänteistä, johdonmukaista ja vastuullista. Parannamme kaupungin työntekijäkokemusta ja työnantajakuvaa sekä seuraamme näiden kehitystä. Ylläpidämme kannustavaa työkuultuuria, tarjoamme hyvät ja terveelliset työolot sekä kannustamme henkilöstöä jatkuvaan itsensä ja osaamisensa kehittämiseen, työkiertoon ja monipuolisiin urapolkuihin. Tarjoamme kaupungin henkilöstölle työkaluja työyhteisötaitojen kehittämiseen.

Helsingin kaupunki ei irtisano tai lomauta henkilöstöä muutostilanteissa, kun henkilöllä on valmius siirtyä osaamistaan ja kokemustaan vastaaviin uusiin tehtäviin.

Pidämme yllä vahvaa vuoropuhelua henkilöstöjärjestöjen kanssa. Huolehdimme myös jatkossa Helsingin palkkakilpailukyvästä esimerkiksi jatkamalla palkkakehitysohjelmaa niin, että se vastaa strategiakauden tarpeisiin. Kannustamme henkilöstöä hyvin suoriutuksiin. Yksilöllisistä tai ryhmän aikaansaamista hyvistä suorituksista on mahdollista palkita.

Jokaisella Helsingin työntekijällä on oikeus johtamiseen, joka on hyvää ja innostavaa. Kehitämme ja arvioimme johtamisen laatua jatkuvasti sekä tietoon pohjautuen. Varmistamme esihenkilöiden koulutuksella ja kannustavan työkuultuuriin ylläpidolla laadukkaan johtamisen. Kehitämme Helsingissä työkykyjohtamista henkilöstön työhyvinvointin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Turvallisuus ja varautuminen

Helsinki varmistaa asukkaidensa ja kaupungin turvallisuuden kaikissa olosuhteissa. Jo Helsingin asema pääkaupunkina edellyttää, että kaupunki huolehtii kriiseihin varautumisesta, valmiudesta ja palveluiden jatkuvuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa erilaisten hybridi-vaikuttamisen, kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttamisen ja sabotaasin kuten kyberhyökkäysten riski on kohonnut. Helsinki varautuu pistemäisistä häiriöistä laajamittaiseen ja vakavampiin uhkaskenaarioihin. Helsinki vahvistaa varautumista lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin.

Ylläpidämme korkeatasoista riskienhallintaa koko kaupunkioorganisaatiossa. Huomioimme jatkuvuudenhallinnan ja varautumisen häiriö-

ja kriisitilanteisiin kaikessa kaupungin palvelutuotannon suunnittelussa sekä henkilöstön osaamisessa ja sen kehittämisessä.

Vahvistamme kaupunkilaisten valmiutta ja omatoimista varautumista erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin. Edistämme helsinkiläisten kriittistä lukutaitoa ja kykyä tunnistaa disinformaatio.

Varmistamme sen, että kaupunki ylläpitää toimintavarmaa ja luotettavaa digitaalista palveluympäristöä. Varmistamme kaupungin palveluiden tietoturvallisuuden. Parannamme digitaalista huoltovarmuuttamme. Kartoitamme kaupungin mahdolliset riippuvuudet EU:n ulkopuolisista pilvipalveluista ja tietojärjestelmistä. Turvaamme kriittisen infrastruktuuriin kuten sähköverkon ja veden jakelun toimivuuden jokaisessa tilanteessa.

Vahvistamme väestönsuojeluamme. Kehitämme määrätietoisesti kaupungin väestönsuojeluvalmiuksia. Investoimme väestönsuojien rakentamiseen ja perusparantamiseen.

Kaupungin turvallisuutta vaalitaan reagoimalla herkästi ja ennalta estävästi turvallisuutta uhkaaviin ilmiöihin ja tilanteisiin. Varmistamme, että Helsingin kaikki alueet ovat turvallisia. Vahvistamme kaupunkilaisten turvallisuudentunnetta. Kehitämme kaupunkioorganisaation turvallisuutta ja turvallisuuskulttuuria. Laaja turvallisuusnäkökulma huomioidaan systemaattisesti koko kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä.

Kaupungin palvelut, helsinkiläisten keskuudessa liikkuvat työntekijät ja muu läsnäolo luovat turvallisuutta. Jalkautuva ja etsivä työ eri palveluissa on osa eri alueiden turvallisuuden vahvistamista. Huolehdimme siitä, että harrastaminen on lapsille ja nuorille turvallista ja että kaupungin avustuksia saa-

vat toimijat noudattavat tätä koskevia eettisiä periaatteita. Vahvistamme kaikilla koulutusasteilla rasismista vastaavaa koulutusta.

Tiivistämme yhteistyötä poliisin kanssa ja ylläpidämme tiivistä turvallisuusyhteistyön verkostoa valtionhallinnon viranomaisten kanssa. Varmistamme Helsingin pelastuskoulun toiminnan jatkumisen.

Kitkemme tyttöihin ja naisiin kohdistuvaa sekä muuta sukupuolittunutta häirintää ja väkivaltaa aktiivisella puuttumisella, tukipalveluita lisäämällä sekä panostamalla ennaltaehkäisyyn.

Laadukas ja hyvässä kunnossa oleva kaupunkiympäristö vahvistaa paikallista turvallisuudentunnetta. Huolehdimme, että kaupunkitila on siistiä ja hoidettua ja muut turvallisuutta vahvistavat olosuhteet ovat kunnossa. Edistämme liikenneturvallisuutta ja sellaista kaupunkiympäristöä, jossa lapset voivat liikkua turvallisesti ja itsenäisesti. Kiinnitämme liikennejärjestelyjen suunnittelussa huomiota muun muassa asuinalueiden tarpeettoman läpiajon välttämiseen.

Vaikuttamistyö ja kansainvälisyys

Helsingin edunvalvonta on tavoitteellista ja ennakoivaa. Edunvalvonta perustuu ajantasaiseen tietoon, vahvaan asiantuntemukseen, ratkaisukeskeiseen vuoropuheluun valtion kanssa sekä kumppanuuksiin muiden suurten kaupunkien kanssa.

Helsingin kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on, että suurten kaupunkien painoarvo kansallisessa ja EU-tason päätöksenteossa kasvaa. Helsinki toimii aktiivisesti kaupunkien yhteisen äänen vahvistamiseksi valtakunnallisesti ja sillä on keskeinen rooli myös eurooppalaisissa verkostoissa. EU-päätöksentekoon ja -rahoitukseen liittyvää edunvalvontaa monipuolistetaan ja vahvistetaan.

Vaikuttamistyöllään Helsinki edistää määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti sellaisia valtakunnallisia ratkaisuja, joissa maan pääkaupungin erityinen rooli, olosuhteet ja Helsingin erityiskysymykset on huomioitu.

Helsinki vahvistaa kansainvälistä rooliaan, näkyvyyttään ja houkuttelevuuttaan aktiivisella toiminnalla ja läsnäololla eri kansainvälisissä verkostoissa. Helsinki hakee aktiivisesti vaikuttavia ja tuloksellisia kansainvälisiä kumppanuuksia. Luontevia kumppaneita Helsingille ovat muut pääkaupungit, Euroopan muut suuret kaupungit sekä Helsingin tavoitteiden kannalta merkitykselliset maailman johtavat metropolit. Helsinki jatkaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden mukaista työtä ja niistä raportointia.

Koulutus Helsingissä 2024

59 400

oppilasta yhteensä
128 peruskoulussa

Lähde: Opetushallitus, tilastopalvelu Vipunen

52 200

opiskelijaa yhteensä 61
toisen asteen oppilaitoksessa

Lähde: Opetushallitus, tilastopalvelu Vipunen

37 800

opiskelijaa
ammattikorkeakouluissa

Lähde: Tilastokeskus

40 300

opiskelijaa yliopistoissa

Lähde: Tilastokeskus

30 400

lasta varhais-
kasvatuksessa, joista

5 900

esiopetuksessa

Lähde: Opetushallitus,
tilastopalvelu Vipunen

Koulutusrakenne

25–64-vuotiaista

Lähde: Helsingin kaupunki, Helsingin seudun aluesarjat 31.12.2023

Tapamme toimia

Olemme olemassa helsinkiläisiä varten. Vältämme siitä, että Helsingillä ja helsinkiläisillä menee hyvin.

Kaikkialla Helsingissä kaupungin ja kaupunkilaisten asioita hoidetaan sitoutuneesti, luotettavasti ja vastuullisesti. Toimimme toimiala- ja hallinnonrajat ylittävästi kaupungin yhteisiin tavoitteisiin sitoutuen. Meille on kunnia-asia, että asiat tulevat tehdyksi hyvin.

Tekemisemme on avointa ja mutkatonta. Asioinnin kaupungin kanssa tulee olla helppoa ja sujuvaa. Kehitämme reagointinopeuttamme ja asiakaspalveluamme. Kysymyksiin ja yhteydenottoihin vastataan ripeästi. Pienet ja nopeasti hoidettavissa olevat epäkohdat korjataan tehokkaasti.

Emme tee kaikkea itse. Toimimme yhteistyössä kolmannen sektorin, yritysten ja kaupunkilaisten kanssa. Suhtaudumme uusiin ideoihin myönteisesti ja avoimin mielin. Asukkaita ja yrityksiä autetaan löytämään ratkaisut ongelmiinsa. Helsinki tukee onnistumista.

Helsingissä kaikilla on mahdollisuus elää oman näköistään elämää. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja ihmisoikeuksien edistäminen ovat meille keskeisiä arvoja. Helsinki on kaupunki, jossa erilaiset elämäntavat ja mielipiteet voivat olla sopusoinnussa. Helsinki elää mukana kaupunkilaisten tärkeissä juhlissa ja kunnioittaa eri kulttuureita. Puutemme rasismiin ja syrjintään ja edistämme yhdenvertaista ja tasa-arvoista kaupunkia, jossa kaikilla on hyvä elää. Vähemmistöihin kohdistuvaan syrjintään puututaan systemaattisesti ja henkilöstöä koulutetaan aktiivisesti reagoimaan asiaan.

Helsinki on kaksikielinen kaupunki. Kaksikielisyys on elävä osa helsinkiläistä identiteettiä ja yksi kaupungin vahvuuksista. Se vahvistaa Helsingin kilpailukykyä ja omaleimaisuutta sekä syventää yhteyksiä muihin Pohjoismaihin ja niiden pääkaupunkeihin. Huolehdimme, että molemmilla kansalliskielillä on tarjolla laadukkaita ja kattavia palveluita.

On tärkeää, että asiointi Helsingissä sujuu myös englanniksi. Tämän lisäksi huomioimme palveluissa myös muut kielet ja vahvistamme mahdollisuutta asioida tarvittaessa myös niillä. Hyödynnämme erilaisten helsinkiläisten tavoittamisessa ja osallistamisessa monikielisyyttä. Edistämme palveluissamme ja viestinnässämme selkeäkielisyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Nojautumme omaa toimintaa kehittäessämme tutkittuun tietoon ja tuotamme sitä myös itse. Työtämme kehittäessä teemme yhteistyötä myös lähialueiden korkeakoulujen kanssa muun muassa kaupunkipolitiikan arviointineuvoston kautta.

Pysymme ajassa kiinni. Digitalisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen ovat irrottamaton osa modernia kaupunkia, sen toimintoja ja palveluita. Tekoäly mullistaa yhteiskuntaa, koulutusta ja työntekoa. Kaupunki huolehtii siitä, että tekoälyn tuoma potentiaali huomioidaan ja otetaan käyttöön palvelujen sekä prosessien kehittämisessä. Kaupunki huomioi tekoälyn vaikutukset koulutukseen. Helsinki on edelläkävijä tekoälyn eettisen hyödyntämisen kehittämisessä ja käytännöissä.

Tunnetta yllpeyttä siitä, että saamme olla omalla työllämme rakentamassa maailman parasta kaupunkilaiselämää.

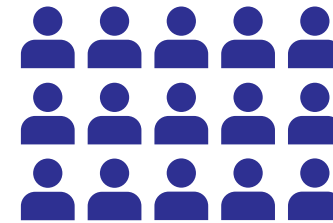
Kuva: Vesa Laitinen

Työllisyys Helsingissä lukuina

430 886

työpaikkaa

Lähde: tilastokeskus, työssäkäyntitilasto
31.12.2023

1 700 +

startupia Helsingin
seudulla

Lähde: Business Helsinki, Helsinki
Dealroom 2025

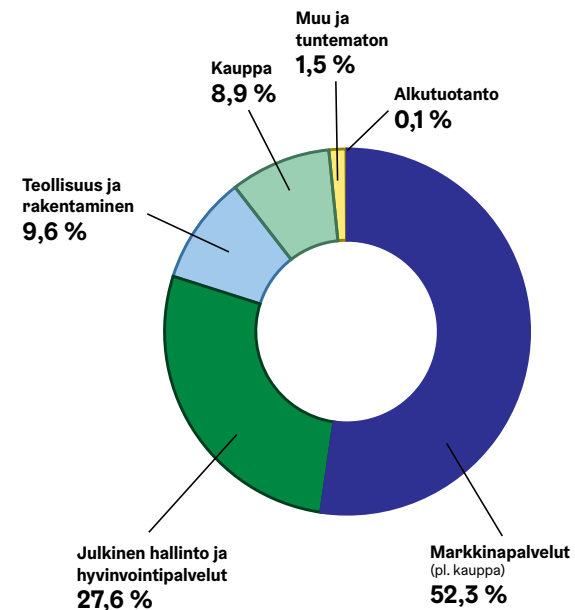
89 %

työpaikoista
palvelualalla

Lähde: Tilastokeskus,
Työssäkäyntitilasto 31.12.2023

Elinkeinojakauma

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto 31.12.2023

Työttömyys Helsingissä

(31.5.2025)

47 474

Työtöntä työnhakijaa,
joista

96 %

työttömiä

4 %

kokoaikaisesti
lomautettuja

Lähde: KEHA-keskus,
työnvälitystilasto (toukokuu 2025)

A stylized map of Finland is shown in a dark blue color against a light blue background. The word "Helsinki" is written in white inside a white-outlined speech bubble that points to the capital city's location on the southern coast of the country.

Helsinki